

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2017. június 22. és október 5. napján tartott nyilvános ülésen meghozta, 2017. október 19. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozója által üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Miskolci Törvényszék 2016. december 20. napján kihirdetett 11.B.238/2012/224. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

I. r. és II. vádlottak szabadságvesztés büntetését 2-2 (kettő) - (kettő) évre enyhíti, amelynek a végrehajtását 4-4 (négy) - (négy) évi próbaidőre felfüggeszti.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

III. r. vádlott lakcíme ... szám, személyazonosító igazolványának a száma: ...

I n d o k o l á s

A törvényszék ítélete ellen az ügyész I. r. és II. r. vádlottak terhére a részfelmentő ítéleti rendelkezések és részbeni téves minősítés miatt a kiszabott büntetés súlyosítása, míg III. r. vádlott terhére felmentése miatt, bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása céljából fellebbezett, melyet fellebbezésének indokolásában az elsőfokú ítélet megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítására módosított.

I. r. vádlott felmentés, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés, II. r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében fellebbeztek, míg III. r. vádlott és a védője az ítéletet tudomásul vették.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét megalapozatlanság és az indokolási kötelezettség megsértésében is megnyilvánuló eljárási szabálysértés okából I. r., II. r. és III. r. vádlottak tekintetében helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására, amelyre adjon iránymutatást.

Az ítélet tábla a bejelentett fellebbezések elbírálására a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 361-362. §-ában írt nyilvános ülést tűzött, melyen az ügyészség képviselője az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát, míg I. r. és II. r. vádlottak, valamint a védők a fellebbezéseiket fenntartották, a védők azzal a kiegészítéssel, hogy a büntetés enyhítését oly mértékben kérték, hogy a védenccel szemben tényleges szabadságelvonásra ne kerüljön sor. III. r. vádlott és a védője az ítélet helybenhagyására tettek indítványt.

Az ítélet tábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348. §-ának (1) bekezdése értelmében. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le a büntetőeljárást. E körben az ítélet tábla csupán annyi pontosítást tesz, hogy az ítéletben felsorolt tárgyalási napokon túl 2015. május 20. napján is volt érdemi tárgyalás.

A törvényszék rendkívül széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során beszerezte az ügy eldöntése szempontjából szükséges és lehetséges bizonyítékokat, mellyel teljeskörűen eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének. Itt jegyzi meg az ítélet tábla, hogy a másodfokú nyilvános ülésen a védők is úgy nyilatkoztak, hogy „egy hatályon kívül helyezés esetén nem biztos, hogy ennél többet ki tud deríteni a bíróság, mert valóban itt nagyon alapos volt” (I. r. védő). „Mit tudna többet tenni az elsőfokú bíróság ... mit tudnánk csinálni az új eljárásban” (II. r. védő). „A törvényszék az ügyészi indítványon túl is bizonyított” (III. r. védő), melyhez hozzátette, ami nincs - megalapozatlanság - hogyan lehetne kiküszöbölni, s az ügyész sem jelölt meg egyetlen lehetséges új bizonyítékot sem.

A törvényszék a beszerzett bizonyítékokat mérlegelési körébe vonta, azokat egyenként és összességükben is nagy alapossággal értékelte. A logika szabályainak is mindenben megfelelően adott számot arról, hogy az egyes tényállások alapjául mely bizonyítékokat és miért fogad, illetve vet el, s ezzel messzemenően teljesítette az indokolási kötelezettségét is.

E helyen reagál az ítélet tábla a védők releváns felvetéseire. I. r. vádlott védője aggályát fejezte ki a tanú 30 által készített „feljegyzés” bizonyítékkénti értékelésével kapcsolatban, melyről azonban maga állapítja meg, hogy „az kétségtelen tény, hogy a bejelentés megtételéhez a nyomozó hatóságnak átadták (tanú 17sal együtt), amivel nyilvánvalóan vállalták annak tartalmát”. Iratellenesnek tartotta annak rögzítését, hogy „I. rendű vádlott nem hivatkozott az tanú 28 által adott bármely utasításra”, ellenben az ítélet 57. oldal utolsó bekezdése éppen I. r. vádlott ezirányú előadását rögzíti. A védő álláspontja szerint „súlyosan iratellenes” annak megállapítása, hogy „az I. és II. r. vádlottak többször részt vettek a ... Zrt. rendezvényein”. Kétségtelen, hogy tanú 13 a vallomásaiban csak egy ilyen alkalmat említ I. r. vádlottal egyezően, ezért az ítélet tábla a törvényszék indokolásában az 57. oldal 3. és 58. oldal 3. bekezdésében írtakat ekként pontosítja azzal, hogy ez súlyos iratellenességnek semmiképpen sem tekinthető, az ügy lényegét nem érinti. Sérelmezi a védő, hogy a 3. tényállási pontban T1 vallomását a törvényszék nem értékelte. T1 tanú vallomását a törvényszék ítéletének 61. oldalán vonta mérlegelési körébe, ténylegesen nem a 3. tényállással kapcsolatosan. E tényállásnál a törvényszék I. r. vádlott és tanú 30 tanú vallomásán kívül még 13 tanút hallgatott ki, ezért e tényállás megalapozottsága nem megkérdőjelezhető, már csak azért sem, mert a védő által kihallgatott T1 releváns tényeket az adott tényállás tekintetében a bírósággal nem közölte.

II. r. vádlott védője a perbeszédében előadta, hogy „22 oldalban idézőjelben, pontosan megjelölve csináltam egy kisregényt. A legelső vallomástól kezdve teljesen az utolsó tárgyalási jegyzőkönyvig, és az ítélet kritikus részeit hozzá vettem. Tehát ez egy olyan kigyűjtés, amit az ítélet tábla is

konkrétan vissza tud ellenőrizni, amit én mondok oldalszám szerint, lapszám szerint." Ezen „kisregény” azonban az iratokhoz csatolásra nem került, így az abban foglaltakra az ítéletábrának reagálni nem állt módjában.

III. r. vádlott védője rámutatott arra, hogy pontatlan annak feltüntetése, hogy „A II. és III. r. vádlottak birtokából ugyanazon tartalmú táblázat került lefoglalásra.” Ezt az ítéletábra is osztja, hiszen a törvényszék az ítélet 41. oldal táblázat alatti bekezdésében is a „kivéve” kitéltet használja, s ezért az ítéletábra az ítélet 106. oldal 1. és 3. bekezdésében is annyi helyesbítést tesz, hogy a táblázatok „majdnem teljesen egybeesőek”. Nem osztotta azonban az ítéletábra a védő felmentés kérdésébeni álláspontját, mely szerint felmenteni a bűncselekmény helyes minősítése alól kell, mellyel szemben a törvényszék vád alóli felmentése a törvényes. A kialakult bírói jogértelmezés szerint a helyes jogi minősítést felmentés esetén akkor kell megállapítani, ha büntethetőséget kizáró ok a felmentés jogcíme. Ha a vád tárgyává tett tények nem bizonyítottak, akkor nincs olyan tényállás, amelyet a Büntető Törvénykönyv Különös Részében írt valamelyik bűncselekményi tényállásba lehetne illeszteni.

Az ítéletábra az eddigieken túl a törvényszék indokolásával kapcsolatosan megjegyzi, hogy az 1. tényállás indoklásában a törvényszék azt írja, hogy „I. r. vádlott vonatkozásában semmilyen további bizonyíték nem állt rendelkezésre, ami a vádirati tényeket igazolta volna.” [ítélet 80. oldal (2) bekezdés]. E helyen nem említi a 70. oldal 3. bekezdésében feltüntetett azon tényt, hogy „a feljegyzésben azt állította tanú 30 tanú, hogy II. r. terhelt I. r. vádlott utasítására járt el”, azonban a törvényszék tényállása alapjául ezt nem fogadta el azon indokokkal, hogy „ezen ismereteit kitől szerezte, adatot nem közölt”.

A törvényszék által megállapított tényállás annyi helyesbítéssel, hogy az 1. tényállásban az elkövetési idő 2007. október 7. napjától 2008. január 21. napjáig eltelt idő, s ugyanezen tényállásban a sértett fizette ki a 9 464 763 forint összeget az ... Kft-nek, s nem fordítva (ítélet 24. oldal 4. bekezdés), megalapozott, mentes a Be. 351. §-ának (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért azt az ítéletábra a felülbírálatának alapjául elfogadta.

Az eddig kifejtettekben egyértelműen következik, hogy az ítéletábra olyan okot nem észlelt, amely a törvényszék ítéletének a hatályon kívül helyezésére törvényes alapul szolgálna.

Az ügyész a hatályon kívül helyezést indítványozó fellebbezésében, valamint I. r. és II. r. vádlottak, továbbá a védők felmentést célzó fellebbezéseikben új tényt, illetve új bizonyítékot nem jelöltek meg, azok kizárólag a törvényszék mérlegelési tevékenységét támadják, melyek megalapozott tényállás esetén eredményre nem vezethettek, ugyanis az elsőfokú bíróság által mérlegelt bizonyítékoknak a másodfokú bíróság részéről történő eltérő értékelése törvényileg kizárt [Be. 351. § (1) bekezdés].

Az irányadó tényállásból okszerűen vont következtetést a törvényszék I. r. és II. r. vádlottak részbeni bűnösségére, valamint arra is, hogy mely bűncselekmények elkövetése nem bizonyított, s így I. r. és II. r. vádlottak részbeni bűnössé nyilvánítása, illetve az egyéb cselekményekkel kapcsolatos felmentő rendelkezések - mindhárom vádlott tekintetében - törvényesek.

A Btk. 2. §-ának értelmezése szerint amennyiben a ténylegesen alkalmazott joghátrányok körében a vádlottakat érintően az új törvény nem tartalmaz kedvezőbb szabályokat, akkor annak nincs visszaható hatálya. A középmerítékből való kiindulás törvényi kötelezettsége a Különös Részben írt büntetési tételkeretet nem írja felül, attól el lehet térni, és csak a jelentős eltérést kell megindokolni.

A középérték bevezetése nincs hatással az időbeli hatály értelmezésére. Tény viszont, hogy a vádlottakkal szemben ténylegesen kiszabott joghátrányt szemlélve a büntetési tételek azonosak, mindkét törvény ismerte a „feles feltételest”. A fő szabály szerinti 1978. évi IV. törvényt az első fokú bíróság helyesen alkalmazta, és a másodfokú bíróság által történt változtatás ezt nem érinti. Az ítélet tábla annyi helyesbítést tesz, hogy az ítélet 118. oldal 3. bekezdés 2. sorában az „elbírálásakor” szó helyesen „elkövetésekor”.

I. r. és II. r. vádlottak által megvalósított bűncselekmények mikénti minősítése kérdésében a törvényszék igen magas színvonalú, kiegészítést sem igénylő jogi indokolást adott, azzal az ítélet tábla mindenben egyetért.

A törvényszék által feltárt büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az ítélet tábla annak enyhítőkénti értékelésével egészíti csak ki, hogy I. r. vádlott vagyon elleni bűncselekményével okozott kár összege a minősítéshez szükséges alsó határhoz közeli.

A büntetés kiszabása körében az ítélet tábla elsődlegesen azt rögzíti, hogy a törvényszék ítéletének a meghozatalakor még nem került kihirdetésre a 2/2017. (II. 10.) AB határozat. Ennek ellenére a törvényszék a később kelt alkotmánybírósági határozatban foglaltaknak megfelelően fejtette ki az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetve, hogy „Az elhúzó eljárásból eredő sérelem orvoslását lehetőség szerint az eljáró bíróságnak kell megtenni.”. A törvényszék ennek a kötelezettségének is eleget téve szabta ki a büntetést mindkét vádlottal szemben.

A törvényszék ítéletének a kihirdetése és a jogerős elbírálás között további közel 1 év telt el. Az ítélet tábla ezen rendkívüli módon elhúzó eljárásnak a törvényszéknél nagyobb nyomatókat tulajdonított a következők miatt. I. r. és II. r. vádlottak az eljárás során 2009. december 21-től 2010. szeptember 23. napjáig 9 hónapot előzetes fogvatartásban töltöttek. Ezen túl a törvényszék - helyesen - úgy határozott, hogy mindkét vádlott a büntetés fele részének letöltése után - mely 18 hónap - feltételes szabadságra bocsátható, ezért - vélelmezhetően - 9 hónap szabadságvesztés vár letöltésre. Az ítélet tábla álláspontja szerint a végrehajtandó szabadságvesztés az elkövetéstől számított több, mint 9 évvel nem szolgálja a Btk. 37. §-ában írt büntetési célokat, az inkább megtorló jellegű lenne. Ezért az ítélet tábla mindkét vádlott börtönbüntetését - a törvényszék által is alkalmazott - 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés b/ pontjában foglalt legkisebb mértékre enyhítette, s a már kifejtett okból ezen 2 évi szabadságvesztés végrehajtását - a vádlottak személyi körülményeit is figyelembe véve - az 1978. évi IV. törvény 89. § (1) bekezdése alkalmazásával a (2) bekezdésében írt kereteken belül 4-4 évi próbaidőre felfüggesztette, értelemszerűen a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mellőzése mellett. A felfüggesztett szabadságvesztés büntetés és a pénzmellékbüntetés összehatásukban jelenleg elégségesek a már írt büntetési célok eléréséhez.

A törvényszék egyéb rendelkezései törvényesek, és kellően megindokoltak.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla a törvényszék ítéletét a Be. 372. §-ának alkalmazásával - a rendelkező részben írtak szerint - megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdése alapján helyben hagyta.

Végezetül rögzítette az ítélet tábla III. r. vádlott lakcímét és személyazonosító igazolványának a számát.

Debrecen, 2017. október 19.

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Szabó József sk. előadó bíró,
Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék:

A Miskolci Törvényszék 11.B.238/2012/224. számú ítélete az ítélet tábla ítéletében írt változtatásokkal a mai napon jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2017. október 19.

Dr. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.